

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Христианна Ангелова Романова, д.м.н.
Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“
Факултет „Обществено здравеопазване“
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна
Член на НЖ, определено със заповед № 2637 от 01.09.2022 г. на Ректора
на Тракийски университет - Стара Загора

Относно: Конкурс за АД „Доцент“ по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията (МБС)“

Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.1. Медицина

За Медицински факултет на Тракийски университет - Ст. Загора

Катедра „Социална медицина, здравен мениджмънт и медицина на бедствените ситуации“, секция „Медицина на бедствените ситуации“

Подадени са документи от един кандидат – д-р Ваня Банчева Славова.

Професионално развитие

Д-р В. Славова е родена през 1971 г. Завършва през 1995 г. ВМИ Ст. Загора. От 2000 г. е асистент в Медицински факултет – ТрУ, гр. Стара Загора. През 2004 г. д-р Славова придобива специалност „Медицина на бедствените ситуации (катастрофите)“. През периода 2014 – 2016 г. е докторант към Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“ на МФ – ТрУ, гр. Стара Загора. От март 2017 г. до сега е главен асистент.

Квалификацията на д-р В. Славова е много добра. Има участия в пет национални обучителни курса в София (3) и Ст. Загора (2) за периода 1999 до 2019 г.

Има участия в 4 национални и 5 университетски научни проекти.

Научна дейност

Общият брой на научните публикации от началото на професионалната кариера на д-р В. Славова до момента е 80, от които 5 са представени при защита на дисертация за придобиване на ОНС „Доктор“ и 8 за придобиване на академична длъжност „Главен асистент“.

Пълният списък на участията в научни форуми е 58, от които 32 в международни научни конференции и конгреси.

Общият брой на цитиранията е 30, от които 13 в научни списания, реферирани и индексирани в Web of Science и Scopus.

Таблица № 1 Количествена оценка на научната работа на д-р В. Славова

Видове научна активност		Международни	Национални	Общо
1.	Дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“		1	1
	Общо		1	1
2.	Научни публикации:			
	• в периодични списания	8	41	49
	• в сборници с ISBN	13	17	30
	Общо	21	58	79
3.	Участия в научни форуми с доклади и постери	32	26	58
	Общо	32	26	58

Таблица № 2 Участие на кандидата в авторските колективи на научните публикации

Място като автор	Научни публикации		Участие в научни форуми с доклади и постери	
	брой	%	Брой	%
Самостоятелен и първи автор	22	28	20	34
Втори автор	25	31	17	29
Трети и последващ автор	13	16	6	11
Последен автор	20	25	15	26
ОБЩО	80	100	58	100

Академичната справка включва приносите от научните публикации, представени за участие в настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ и покриващи минималните изисквания на ЗРАСРБ и допълнителните изисквания на ПРАСТрУ за Група показатели Г /23 научни публикации/.

Приносите от всички представени научни публикации имат значим практико – приложен и методологичен характер в основните направления на научноизследователската дейност.

Научните статии на д-р В. Славова са основно оригинални, представят резултати от собствени проучвания, приложение на количествени и качествени методи на анализ, обсъждане и представяне на изводи и препоръки.

Основните научни приноси от научно-изследователската работа на д-р Славова включват изясняване на проблеми, свързани с Медицина на бедствените ситуации и са в следните направления:

- I. Медико – географска характеристика и последици от различни по характер антропогенни катастрофи.
- II. Защита и медицинско осигуряване на населението при бедствени ситуации.
- III. Психо – социални аспекти на бедствените ситуации.
- IV. Социална епидемиология; профилактика и промоция на здравето.

Направление I. Медико – географска характеристика и последици от различни по характер антропогенни катастрофи.

- Проучени са статистическите данни за приложение, основните характеристики, целите за употреба и поразяващите фактори на взривните устройства посредством дескриптивен анализ на научни публикации, международни и национални нормативни документи, касаещи производството и употребата на взривни вещества и взривни устройства.
- Анализирани са данните, относно количествената и качествената характеристика на медицинските загуби и водещите клинични синдроми при масови поражения от взривни устройства.
- Проучено е наличието на данни, които са от значение при организацията на медицинското осигуряване. Доказана е необходимостта от утвърждаването на модел за описание на пожарите, включващ минимален набор от данни и унифицирани методи за анализ и оценка като съществен елемент от планирането на действията.
- Анализирани са медицинските аспекти, основните причини за възникване и критериите за класификация на химическите производствени аварии. Направена е характеристика на основните фактори, определящи големината, формата и скоростта на формиране на огнището на химическо заразяване.

Направление II. Защита и медицинско осигуряване на населението при бедствени ситуации.

- Анализирани и обобщени са нормативни документи, постановления и процедури относно организационната структура, координацията и взаимодействието на основните съставни части на Единната спасителна система в условията на бедствена ситуация.
- Направен е анализ на ключови елементи от лечебно – евакуационното осигуряване на пострадалите при пожари, крупни химически аварии и избухване на взривни устройства.
- Направено е систематично проучване на организационната структура, основните задачи и приоритети на регионалните здравни инспекции /РЗИ/ при бедствени ситуации. Проведено е социологическо проучване посредством пряка индивидуална анкета с цел изследване на информираността на населението за хигиенно – противоепидемичните мероприятия при бедствия и държавната институция, отговаряща за провеждането им.
- Изследвани са възможностите за използване на по-слабо токсични химични съединения, симулиращи действието на различни видове химическо оръжие за масово поразяване в експериментални проучвания с оглед намаляване на риска и осигуряване на безопасна среда за участниците в научните екипи.
- Изследвани са възможностите за използването на силимарина при масови интоксикации с органични разтворители, тежки метали, гъбични токсини и др.
- Проучени са ползата и необходимостта от осигуряване и употреба на лични предпазни средства при наличие на риск за здравето и безопасността.

Направление III. Психо – социални аспекти на бедствените ситуации.

- Проучени са основните психопатологични симптоми и синдроми, характеризиращи реакциите на тежък стрес и разстройствата в адаптацията.
- Направена е сравнителна характеристика на динамиката на развитие на бедствените ситуации и обусловената от тях изява на стрес.
- Представен е модел за съставяне на програма за психолого – психиатрична помощ като част от програмата за ликвидиране на последиците от бедствия.
- Анализирани са факторите, влияещи върху психоемоционалната и физическа устойчивост на медицинския персонал, оказващ първа медицинска и лекарска помощ на пострадали при бедствие.

- След подробен анализ на програмата „Управление на стреса при критични произшествия“ на Института по психология към МВР са направени препоръки за прилагането ѝ като задължителен елемент от превенцията на стрес на всички екипи, ангажирани в ликвидирането на последствията от бедствени ситуации.

Направление IV. Социална епидемиология; профилактика и промоция на здравето.

- Проучени са редица показатели, характеризиращи разпространението на Хепатит А в област Стара Загора. Установен е демографския профил на пациентите с остър вирусен хепатит А за изследвания период. Направена е сравнителна характеристика на заболяемостта от Хепатит А и другите хепатитни вируси.
- Проведено е социологическо проучване сред общопрактикуващите лекари в област Стара Загора с цел изследване на честотата на някои социално-значими заболявания. Установени са средния месечен брой новооткрити случаи, възрастовия профил и честотата на усложненията при пациенти с артериална хипертония, захарен диабет, хронична обструктивна белодробна болест и неоплазми.
- Проведено е социологическо проучване относно честотата на употреба и отношението на пациентите в общата медицинска практика към противогрипната ваксинация. Установени са степента на положително отношение към противогрипната ваксина, източниците на информация, нивото на ваксинираност и демографските характеристики на пациентите, избрали да бъдат ваксинирани доброволно.
- Анализирани са организираната здравна помощ при деца в ранна детска възраст – от 0 до 1 г. с оглед наличие на неравенства и факторите, които ги пораждат /местоживеене, образование, етническа принадлежност и др./. Проучени са здравно – промотивните функции на общопрактикуващи лекари, педиатри и медицински сестри в системата на първичната здравна помощ спрямо децата от 0 до 1 г.
- Проведени са редица социологически проучвания с цел събиране и анализ на данни за храненето, хранителните навици и консумацията на органични храни в Старозагорски регион.
- Представени и анализирани са основни тенденции, касаещи употребата на биологично оръжие за масово поражение. Проучени са водещите рискови фактори, улесняващи производството и приложението на биологични агенти с цел агресия.

Представени и анализирани са основни тенденции, касаещи употребата на биологично оръжие за масово поражение.

- Проучени са водещите рискови фактори, улесняващи производството и приложението на биологични агенти с цел агресия. Направено е проучване на факторите, които определят правилното хранене при COVID-19 за по-ефективен отговор на организма в борбата с това инфекциозно заболяване.
- Обобщени са препоръките на СЗО и други официални организации по хранене и диететика за балансирано хранене по време на пандемията от COVID-19.
- Проучено е влиянието на различни видове физическа активност и времето, през което тя значително променя някои биофизиологични показатели (процент вода и мазнини, мускулна маса (ММ), активна телесна маса (АВМ) и др.).
- Направена е оценка на влиянието на нервно – психическото напрежение върху ежедневната работа на общопрактикуващите лекари. Проучени са основните признаци за умора и прояви на стрес, водещи до влошаване на работната атмосфера и качеството на извършваните дейности.

Преподавателска дейност

Д-р В. Славова провежда практически упражнения по дисциплина „Медицина на бедствените ситуации“ в МФ на ТрУ на следните специалности:

- медицина – по 15 ч. практически упражнения на група;
- управление на здравни грижи – 18 ч. за ОКС „бакалавър“ и 5 ч. за ОКС „магистър“
- медицинска рехабилитация и ерготерапия – по 10 ч. на група;
- лекарски асистент – по 10 ч. на група.

Провежда практически упражнения и по дисциплина „Медицинско осигуряване при бедствени ситуации“ в МФ на ТрУ на следните специалности:

- мед. сестра – по 10 ч. практически упражнения на група;
- акушерка – по 10 ч. практически упражнения на група.

Д-р В. Славова провежда практически упражнения и по дисциплина „Медицина на бедствените ситуации“ в Медицински колеж на ТрУ на медицински лаборант и рехабилитатор.

Ръководи теоретично и практическо обучение и на специализанти по „Медицина на бедствените ситуации“ (катастрофите) - по 2 дни практическо обучение на ст. група.

Средногодишната обща учебна натовареност на д-р Славова варира от 248 до 459 ч.

Общият преподавателски стаж на д-р Ваня Славова е 19 години.

Д-р В. Славова взема участие в разработването на учебни програми и методични материали по Медицина на бедствените ситуации.

Заключение

Анализът на предоставените материали по процедура за заемане на АД „Доцент“ по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията (МБС)“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.1. Медицина, на цял щат към катедра „Социална медицина, здравен мениджмънт и медицина на бедствените ситуации“, секция „Медицина на бедствените ситуации“ на Медицински факултет на Тракийски университет - Ст. Загора, оценката от професионалната, преподавателската и научната дейност на д-р Ваня Банчева Славова, ми дават основание да дам положителен вот.

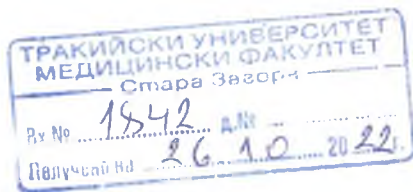
Предлагам на многоуважаваното Научно жури на д-р Ваня Славова да се присъди АД „Доцент“ по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията (МБС)“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.1. Медицина, към катедра „Социална медицина, здравен мениджмънт и медицина на бедствените ситуации“, секция „Медицина на бедствените ситуации“ на Медицински факултет на Тракийски университет - Ст. Загора

14.10.2022 г.

Гр. Варна

Рецензент:

/Проф. д-р Хр. Романова, д.м.н./

REVIEW

By Prof. Hristianna Angelova Romanova, MD, PhD, DSc
Department “Disaster medicine and maritime medicine”
Faculty of Public Health
Medical University “Prof. Dr. Paraskev Stoyanov” - Varna
Member of Scientific jury purcuing to order № 2637/01.09.2022 of the Rector
of the Trakia University – Stara Zagora

Regarding: Procedure for academic position “ASSOCIATE PROFESSOR” of “Social medicine and healthcare and pharmacy organization (Disaster medicine)” in the field of higher education 7. „Healthcare and Sport”, to professional field 7.1. “Medicine”, department “Social medicine, healthcare management and disaster medicine”, section “Disaster medicine”, Medical Faculty of Trakia University – Stara Zagora

One candidate – Vania Bancheva Slavova, MD, submitted documents.

Professional development

Dr. V. Slavova was born in 1971. She graduated in 1995 from High Medical Institute in Stara Zagora. Since 2000 she has been an assistant professor at the Medical Faculty – Trakia University (TrU), Stara Zagora. In 2004 Dr. Slavova acquired a specialty in Disaster medicine (Medicine of catastrophes). In the period 2014 - 2016 she has been a PhD student at the Department of Social Medicine and Healthcare Management, Faculty of Medicine - TrU, Stara Zagora city. From March 2017 until now she is a senior assistant professor.

Dr. V. Slavova has a good qualification. For the period 1999 to 2019, she participated in five national training courses in Sofia (3) and St. Zagora (2).

She also participated in 4 national and 5 university research projects.

Scientific and research activities

The total number of scientific publications since the beginning of Dr. V. Slavova professional career until now is 80, of which 5 have been presented for the acquisition of the PhD and 8 for the acquisition of the academic position “Chief assistant professor”.

The full list of participation in scientific forums is 58, of which 32 in international scientific conferences and congresses.

The total number of citations is 30, including 13 in scientific journals refereed and indexed in Web of Science and Scopus.

Table № 1 Quantitative evaluation of the scientific work of Dr. V. Slavova

Types of scientific activity		International	National	Total
1.	Dissertation for the acquisition of the PhD		1	1
	Total		1	1
2.	Scientific publications:			
	• periodicals	8	41	49
	• proceedings with ISBN	13	17	30
	Total	21	58	79
3.	Participation in scientific forums with papers and posters	32	26	58
	Total	32	26	58

Table № 2 Candidate's participation in the author teams of scientific publications

Place as author	Scientific publications		Participation in scientific forums with papers and posters	
	Number	%	Number	%
Single and first author	22	28	20	34
Second author	25	31	17	29
Third and subsequent author	13	16	6	11
Last author	20	25	15	26
Total	80	100	58	100

The academic transcript includes the contributions of the scientific publications submitted for participation in the present competition for the academic position “Associate professor” and covering the minimum requirements of the Law for development of the academic staff in Bulgaria and the additional requirements of the Regulation for development of the academic staff of Trakia University for Group indicators D /23 scientific publications/.

The contributions of all presented scientific publications have a significant practical - applied and methodological character in the main areas of scientific research.

The scientific articles of Dr. V. Slavova are mainly original, presenting results of own studies, application of quantitative and qualitative methods of analysis, discussion and presentation of conclusions and recommendations.

The main scientific contributions of the Dr. V. Slavova scientific researches include clarification of problems related to Disaster Medicine and are in the following areas:

- I. Medico-geographical characteristics and consequences of different anthropogenic catastrophes.
- II. Protection of the population and medical response in disasters.
- III. Psycho-social aspects of disasters.
- IV. Social epidemiology; prevention and health promotion.

Area I. Medico-geographical characteristics and consequences of different anthropogenic catastrophes.

- Statistical data on the application, main characteristics, purposes for use and defeating factors of explosive devices are studied through descriptive analysis of scientific publications, international and national regulatory documents concerning the manufacture and use of explosives and explosive devices.

- Data on the quantitative and qualitative characteristics of medical losses and leading clinical syndromes in mass casualties from explosive devices are analysed.

- The availability of data relevant to the organization of medical response is researched. The need for the validation of a fire description model including a minimum data set and unified methods of analysis and evaluation as an essential element of action planning is proven.

- The medical aspects, the main causes of occurrence and the criteria for classification of chemical production accidents are analysed. The main factors determining the size, shape and rate of formation of a chemical contamination outbreak are characterized.

Area II. Protection of the population and medical response in disasters.

- Regulatory documents, decrees and procedures concerning the organizational structure, coordination and interaction of the main components of the Unified Rescue System in a disasters are analyzed and summarized.

- An analysis is made of key elements of the medical response and evacuation for fire accidents casualties, major chemical accidents and explosive devices.

- A systematic study of the organizational structure, main tasks and priorities of regional health inspectorates in disasters is made. A sociological survey was carried out by means of a direct individual questionnaire in order to investigate the awareness of the population about hygiene and anti-epidemic measures in disasters and the state institution responsible for their implementation.

- The possibilities of using less toxic chemical compounds simulating the action of different types of chemical weapons of mass destruction in experimental studies were investigated in order to reduce the risk and provide a safe environment for the participants of the research teams.

- The possibilities of using silymarin in mass intoxications with organic solvents, heavy metals, fungal toxins, etc. have been studied.

- The usefulness and necessity of the provision and use of personal protective equipment in health and safety risks are researched.

Area III. Psycho-social aspects of disasters.

- The main psychopathological symptoms and syndromes characterizing reactions to severe stress and disorders are studied.

- A comparative characterization of the dynamics of disasters development and the expression of stress is made.

- A model for designing a psychological-psychiatric assistance program as part of a disaster recovery program is presented.

- Factors influencing the psycho-emotional and physical resilience of medical personnel doing first aid and providing medical assistance to disaster victims are analyzed.

- After a detailed analysis of the "Critical Incident Stress Management" program of the Institute of Psychology of the Ministry of Interior, recommendations are made for its implementation as a mandatory element of stress prevention of all teams involved in the liquidation of the consequences of disasters.

Area IV. Social epidemiology; prevention and health promotion.

- A number of indicators characterizing the prevalence of Hepatitis A in Stara Zagora district have been studied. The demographic profile of patients with acute viral hepatitis A during the study period was determined. A comparative characterization of the incidence of Hepatitis A and other hepatitis viruses was made.

- A sociological survey was conducted among general practitioners in Stara Zagora district to investigate the prevalence of some socially significant diseases. The average monthly number of newly diagnosed cases, the age profile and the frequency of complications in patients with arterial hypertension, diabetes mellitus, chronic obstructive pulmonary disease and neoplasms were determined.

- A sociological survey was conducted on the prevalence and attitudes of patients in general medical practice towards influenza vaccination. The extent of positive attitudes towards influenza vaccine, sources of information, vaccination rates and demographic characteristics of patients chose to be vaccinated voluntarily were determined.

- Organized health care for children in early childhood - from 0 to 1 year of age is analyzed with regard to the presence of inequalities and the trigger factors /place, education, ethnicity, etc./. The health-promoting functions of general practitioners, paediatricians and nurses in the primary health care system in relation to children aged 0 to 1 years are studied.

- A number of sociological surveys were conducted to collect and analyze data on nutrition, eating habits and consumption of organic foods in the Stara Zagora region.

- Major trends concerning the use of biological weapons for mass destruction are presented and analysed. The leading risk factors facilitating the production and use of biological agents are studied. Major trends concerning the use of biological weapons for mass destruction are presented and analysed.

- The leading risk factors facilitating the production and administration of biological agents used for aggression are studied. The factors that determine the proper nutrition in COVID-19 for a more effective body reaction against the infectious are reserached.

- WHO and other official nutrition and dietetics organizations' recommendations for a balanced diet during the COVID-19 pandemic are summarized.

- The influence of different types of physical activity and the time during which it significantly changes some biophysiological parameters (water and fat percentage, muscle mass (MM), active body mass (ABM), etc.) are studied.

- The influence of nervous-mental stress on the daily work of general practitioners is evaluated. The main signs of fatigue and manifestations of stress leading to deterioration of the working atmosphere and the quality of the activities performed are studied.

Academic and teaching activities

Dr. V. Slavova conducts practical exercises in the discipline "Disaster medicine" in Medical faculty of Trakia University in the following specialties:

- Medicine –15 hours per group.
- Nursing management - 18 hours for Bachelor's degree and 5 hours for Master's degree
- Medical rehabilitation and occupational therapy - 10 hours per group.
- Medical assistant - 10 hours per group.

Dr. V. Slavova also conducts practical exercises in the discipline “Medical response in disasters” in the following specialties:

- Nurse – 10 hours per group.
- Midwife – 10 hours per group.

Dr. V. Slavova also conducts practical exercises in the discipline “Disaster Medicine” in Medical college of Trakia University in the specialties medical laboratory technician and a chiropractor.

She also conducts theoretical and practical training of postgraduate students in Disaster medicine (catastrophes) - 2 days of practical training per group.

The average annual total teaching load of the candidate ranges from 248 to 459 hours.

The training experience of Dr. Vania Slavova is 19 years.

Dr. V. Slavova participates in the development of curricula and methodological materials in Disaster medicine.

Conclusion

Based on the materials provided by the candidate and above mentioned I consider that the legal requirements for holding the academic position “Associate professor” of “Social medicine and healthcare and pharmacy organization (Disaster medicine)” in the field of higher education 7. „Healthcare and Sport”, to professional field 7.1. “Medicine”, department “Social medicine, healthcare management and disaster medicine”, section “Disaster medicine”, Medical Faculty of Trakia University – Stara Zagora are met. Also considering the professional, training and scientific activities of Dr. Vania Slavova I give my **positive evaluation**.

I propose to the members of the honorable Science jury to vote positively and to propose for election for the academic position “Associate professor” Dr. Vania Slavova in the field of higher education 7. „Healthcare and Sport”, to professional field 7.1. “Medicine”, department “Social medicine, healthcare management and disaster medicine”, section “Disaster medicine”, Medical Faculty of Trakia University – Stara Zagora.

14.10.2022

Varna

Reviewer:

/Prof. Hristianna Romanova, MD, PhD, DSc/